

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență

pentru modificarea și completarea articolului 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ:

Proiectul de act normativ este rezultatul analizei de oportunitate realizată la nivelul Guvernului, sub coordonarea Cancelariei Prim-ministrului, pe baza discuțiilor purtate în cadrul grupului de lucru la care au participat reprezentanți ai Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Ministerului Educației și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, și are ca obiect modificarea și completarea articolului 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

La data de 27 februarie 2022 Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare. Prin acest act normativ a fost constituit cadrul juridic necesar acordării de sprijin și asistență umanitară, de către statul român, cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, în mod similar celui aplicat solicitanților de azil din perspectiva asigurării unor spații de locuit, precum și a hranei, asistenței medicale, articolelor de îmbrăcăminte și igienă.

Una din măsurile de sprijin instituite de actul normativ menționat a vizat posibilitatea decontării de către persoanele fizice care găzduiesc cetățeni străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina a cheltuielilor cu hrana în valoare de 20 de lei/zi/persoana găzduită și 50 de lei/zi/persoană găzduită pentru cazare, măsură al cărei mecanism de aplicare a fost reglementat, la nivel subsecvent, prin Hotărârea Guvernului nr. 336/2022 privind stabilirea mecanismului de decontare din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov a cheltuielilor cu hrana cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, găzduiți de persoane fizice, precum și pentru alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2022, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 494/2022.

Pe fondul prelungirii situației conflictuale de la granița de est a țării noastre, în scopul decontării din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov a cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, găzduiți de persoane fizice, bugetul Ministerului Afacerilor Interne pe anul 2022, respectiv pe anul 2023, a fost suplimentat succesiv, prin mai multe acte normative, prin alocarea unor sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

Astfel, la data de 22.02.2023, a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 142/2023 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne, în scopul decontării din bugetul

inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov a cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, găzduiți de persoane fizice, precum și pentru angajamentele legale încheiate cu instituțiile sau autoritățile publice centrale sau locale, operatorii economici publici sau privați, respectiv cu asociații sau fundații.

Conform Raportului privind eforturile și realizările României în domeniul asistenței umanitare a refugiaților, al drepturilor copilului și al altor categorii vulnerabile pe anul 2022 (Raportul), elaborat la nivelul Cămarilor Prim-ministrului, peste 106 milioane de euro au fost plătiți din fonduri publice pentru cazarea și hrana beneficiarilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.15/2022, prin programul 50/20, reprezentând, astfel, o cheltuială zilnică de peste 352.000 de euro.

Situațiile întâlnite în practică referitoare la acordarea beneficiilor stabilite de art. 1 alin. (10) din forma în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2022 au reliefat faptul că decontarea cheltuielilor cu hrana cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, găzduiți de persoane fizice a fost văzută ca o sursă de venit atractivă pentru mulți proprietari de locuințe aflați în căutare de chiriași, fiind astfel, alimentată piața imobiliară din zonele căutate de persoanele care provin din zona de conflict armat din Ucraina, fapt ce a dus la scăderea sub aspectul ofertei și, implicit, la creșterea quantumului chiriilor practicate pe piața liberă, cu impact direct asupra cetățenilor români care doresc să acceseze această modalitate locativă.

În scopul acordării, în continuare a măsurilor de sprijin și asistență umanitară pentru persoanele care provin din zona de conflict armat din Ucraina, care se află pe teritoriul țării noastre, se impune identificarea unor soluții de eficientizare a modalității de alocare a sumelor din bugetul de stat în vederea acordării temporare și condiționate a sprijinului financiar pentru cazarea cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

De asemenea, potrivit Raportului, doar 5.007 ucraineni au locuri de muncă înregistrate în Registrul General de Evidență al Salariaților (REVISAL), motiv pentru care este necesară, de asemenea, identificarea unor măsuri pentru a facilita accesul persoanelor care provin din zona de conflict armat din Ucraina, pe piața muncii din România, pentru ca aceștia să-și poată asigura o sursă de venit din munca prestată.

În lipsa adoptării măsurilor conținute de prezentul proiect de act normativ se ajunge la imposibilitatea de a mai asigura sumele pentru decontarea cheltuielilor cu hrana și cazarea persoanelor care provin din zona de conflict armat din Ucraina.

2.3 Schimbări preconizate

Prin proiect se propun următoarele:

- stabilirea posibilității acordării unei sume forfetare în quantum de 2000 lei/lună, pentru o singură perioadă de maximum 4 luni consecutive, în vederea acoperirii cheltuielilor de cazare pe teritoriul României pentru familiile și persoanele singure, beneficiare ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare.
- stabilirea faptului că sprijinul financiar va fi acordat și după îndeplinirea perioadei de 4 luni consecutive, până la sfârșitul anului 2023, pentru persoanele din categoriile vizate de prezentul proiect de act normativ. După împlinirea perioadei de 4 luni consecutive în care au beneficiat de suma forfetară de 2000 lei/lună, prezentul proiect de act normativ creează posibilitatea accesului gratuit la serviciile și măsurile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoanele care nu sunt încadrate în muncă pe teritoriul României.

În ceea ce privește sumele forfetare de 2000 lei/lună, acestea vor fi acordate în limitele sumelor alocate cu această destinație din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

- stabilirea faptului că sumele forfetare indicate mai sus se acordă pentru fiecare familie sau persoană singură, în cazul în care nu există familie. În ceea ce privește noțiunea de „familie”, potrivit proiectului

este avut în vedere grupul de persoane format din soți, părinte/părinți și/sau copiii minori ai acestora, precum și persoana care are în creștere și îngrijire unul sau mai mulți copii minori;

- instituirea unei exceptări de la acordarea sumei forfetare de 2000 lei/lună pentru persoanele cazate în taberele temporare de cazare și asistență umanitară sau în alte locații de cazare stabilite de comitetele județene/al Municipiului București pentru situații de urgență, precum și persoanelor care solicită ori beneficiază de protecție internațională în România, în cazul cărora se aplică normativele în vigoare specifice fiecărei categorii în parte;
- stabilirea, în sarcina Serviciului de Telecomunicații Speciale, în considerarea atribuțiilor stabilite prin Legea nr.92/1996 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Telecomunicații Speciale, cu modificările și completările ulterioare, a obligației de constituire a unei aplicații informatice care să faciliteze comunicarea tipurilor de date care vor fi puse la dispoziția autorităților competente. În ceea ce privește autoritățile competente și tipurile de date care se introduc în aplicația informatică precitată, acestea vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului;
- instituirea unor norme tranzitorii cu privire la aplicarea art.1 alin.(10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022, cu modificările și completările ulterioare, în cazul persoanelor fizice care au găzduit, până la data intrării în vigoare a prezentului proiect de act normativ, cetățeni străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, care vor beneficia de decontarea sumelor privind hrana și cazarea dacă depun cereri în acest sens, potrivit mecanismului de decontare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.336/2022 privind stabilirea mecanismului de decontare din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București-Ilfov a cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, găzduiți de persoane fizice, precum și pentru alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2022, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne. Cererile pentru decontarea sumelor în baza art.1 alin.(10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.15/2022, cu modificările și completările ulterioare, vor putea fi depuse în termen de 30 de zile de data intrării în vigoare a prezentului proiect de act normativ.

2.4 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile propuse a fi acordate familiilor și persoanelor singure, beneficiari ai protecției temporare acordate în temeiul Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare și a legislației naționale relevante, cu excepția celor cazați în taberele temporare de cazare și asistență umanitară sau în alte locații de cazare stabilite de comitetele județene/al Municipiului București pentru situații de urgență și a persoanelor care solicită sau beneficiază de protecție internațională în România, constau în următoarele:

- acordarea unei sume forfetare în cuantum de 2000 lei/lună pentru 4 luni consecutive pentru acoperirea cheltuielilor de cazare;
- acordarea, în continuarea celor 4 luni consecutive, a sumei forfetare în cuantum de 2000 lei/lună pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, până la sfârșitul anului 2023;
- instituirea dreptului de acces gratuit la serviciile și măsurile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Întrucât durata în timp a conflictului dintre Ucraina și Rusia nu poate fi apreciată, și nici numărul cetățenilor străini și apatrizi proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, nu poate fi estimat, rezultă implicit imposibilitatea estimării costurilor necesare implementării prezentului proiect de act normativ.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ are un impact social pozitiv asupra grupurilor vulnerabile reprezentate de cetățenii străini sau apatrizi, aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, care nu își pot satisface nevoile zilnice de trai ca urmare a strămutării acestora din țara de origine, prin acordarea de către statul român a unui sprijin financiar reprezentat de o sumă forfetară în cuantum de 2000 lei /lună, în condiții stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Totodată, se asigură accesul gratuit la măsurile de protecție socială reglementate de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

În contextul agresiunii Federației Ruse asupra Ucrainei ce a determinat cea mai gravă criză umanitară de la cel de-al doilea război mondial, proiectul de act normativ asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei, dreptul la securitatea socială, dreptul la muncă precum și la ocrotirea împotriva șomajului.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv cheltuieli cu privire la cheltuieli și venituri

-în mii lei (RON)-

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7

4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul. b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						

4.8 Alte informații Sumele forfetare propuse prin prezentul proiect de act normativ urmează a fi asigurate din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor care transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5 Alte acte normative și/sau documentele internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6 Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2 Informații privind procesul de consultarea cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect de act normativ urmează a fi supus avizării: a) Consiliului Legislativ b) Consiliul Economic și Social
6.6 Alte informații A fost obținut avizul de oportunitate al Departamentului pentru Relația cu Parlamentul nr. _____

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Proiectul de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2 Alte informații Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, **proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea articolului 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina**, a fost însușit de instituțiile interesate.

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

Lucian Nicolae BODE

ȘEFUL CANCELARIEI PRIM-MINISTRULUI

Mircea ABRUDEAN

AVIZĂM

**MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE**

Marius-Constantin BUDĂI

**MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI
EGALITĂȚII DE ȘANSE**

Gabriela FIREA

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE
TELECOMUNICAȚII SPECIALE**

General ing. Ionel-Sorin BĂLAN

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CÂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU